

Toezihtsverklaring van het SSM inzake governance en risicobereidheid

Juni 2016

Samenvatting

Interne governance is een van de voornaamste toezichtsprioriteiten van het Gemeenschappelijk Toezichtsmechanisme (Single Supervisory Mechanism, SSM) en een van de belangrijkste elementen van de jaarlijks plaatsvindende procedure van prudentiële toetsing en evaluatie (Supervisory Review and Evaluation Process, SREP). De interne governance en het risicobeheer van een instelling zijn van aanzienlijke invloed op het algehele risicoprofiel en de algehele duurzaamheid van het bedrijfsmodel van een instelling. Dit is met name het geval in een klimaat waarin de banken kampen met economische en financiële tegenwind en toenemende concurrentie en regelgeving. Door een dergelijk klimaat komt nog meer de nadruk te liggen op solide governance- en risicobeheerspraktijken binnen een duidelijk gedefinieerd risicobereidheidskader (Risk Appetite Framework, RAF).

In 2015 is onder belangrijke instellingen in het eurogebied een grondige beoordeling van de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen van die instellingen en hun risicobereidheidskaders uitgevoerd door middel van een themaonderzoek.¹ Dit bood een gelegenheid om vanuit een geharmoniseerd perspectief de governancekaders te inventariseren van die belangrijke instellingen die onder het directe toezicht van de ECB vallen, overeenkomstig de SSM-beginselen.²

Op basis van dezelfde toezichtsaanpak heeft het SSM een diepgaande en gedetailleerde beoordeling uitgevoerd van de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen van banken die verantwoordelijk zijn voor de toezichts- en bestuursfuncties en de risicobereidheidskaders. De grootte, het bedrijfsmodel en de complexiteit van de instellingen zijn meegenomen als onderdeel van een proportionele aanpak. De belangrijkste uitkomsten van deze beoordeling zijn meegenomen in de SREP-besluiten en zullen, waar van toepassing, worden meegenomen in toekomstige "fit and proper"-beoordelingen.

In dit rapport worden enkele lessen uit het themaonderzoek gepresenteerd, en worden enkele goede praktijken beschreven die zijn waargenomen bij belangrijke instellingen. In dit rapport worden tevens de toezichtsverwachtingen³ ten aanzien

¹ Dit betrof 113 belangrijke instellingen. Van dit totale aantal werden belangrijke instellingen die op dat moment werden afgewikkeld of die een zeer specifiek bedrijfsmodel hadden, van het themaonderzoek uitgesloten.

² Zie de *Gids voor banktoezicht*, ECB, november 2014.

³ Zie *A New Paradigm: Financial Institution Boards and Supervisors*, Group of Thirty, oktober 2013.

van de Raad van Commissarissen⁴ van een bank en het risicobereidheidskader uiteengezet, waarbij aandacht wordt besteed aan alle bestaande governancestructuren.

Dit rapport heeft niet tot doel een uitputtende leidraad te geven voor effectieve governance en risicobereidheidskaders. In plaats daarvan beoogt het instellingen te ondersteunen en richting te geven bij de implementatie van de internationale beste praktijken. Hoewel reeds belangrijke verbeteringen zijn doorgevoerd, zijn de meeste belangrijke instellingen nog steeds ver verwijderd van de internationale beste praktijken.

Het SSM heeft hoge en specifieke verwachtingen ten aanzien van de Raden van Commissarissen van banken. Raden van Commissarissen dienen de tenuitvoerlegging door het management van de strategische doelstellingen, governance en bedrijfscultuur kritisch te benaderen, goed te keuren en te controleren. In dit opzicht verwacht het SSM dat de Raad van Commissarissen laat zien in staat te zijn het senior management onafhankelijk en kritisch te benaderen en controleren. Dit betekent dat de Raad van Commissarissen van een instelling adequaat samengesteld en effectief georganiseerd dient te zijn teneinde ervoor te zorgen dat het senior management kritisch wordt benaderd. De Raad van Commissarissen dient bij strategische besprekingen onder meer het risicoperspectief in te brengen en effectief toezicht op risico- en controlefuncties ten toon te spreiden. Met name dient de Raad van Commissarissen nauw betrokken te zijn bij het valideringsproces en het controleren van het risicobereidheidskader.

Het SSM verwacht tevens dat banken een veelomvattend risicobereidheidskader ontwikkelen en invoeren dat hen zou moeten helpen het risicobewustzijn te versterken en een adequate risicocultuur te bevorderen. Als een eerste voorwaarde voor solide risicobeheer dient het risicobereidheidskader een definitie te bevatten van het risiconiveau dat de instelling bereid is te accepteren (risicotolerantie) met betrekking tot zowel financiële als niet-financiële risico's. Risicomeeteenheden en risicolimieten dienen op consistente wijze binnen entiteiten en lijnen te worden gehanteerd, en dienen regelmatig te worden gecontroleerd en aan de raad van commissarissen te worden gerapporteerd. Het risicobereidheidskader dient eveneens te stroken met het bedrijfsplan, de strategieontwikkeling, de kapitaal- en liquiditeitsplanning, en de beloningsstelsels bij financiële instellingen.

Het themaonderzoek van de risicogovernance en risicobereidheid is een beginpunt in onze dialoog met de Raden van Commissarissen. Het SSM zal in een blijvende dialoog en interactie met de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen de adequate en solide governanceregelingen stimuleren.

⁴ "Raad van Commissarissen" heeft hier betrekking op het leidend orgaan in zijn toezichhoudende functie, d.w.z. het leidend orgaan handelend in zijn functie van het toezien op en controleren van de bestuurlijke besluitvorming, zoals gedefinieerd in Artikel 3, lid 8, van de Richtlijn Kapitaalvereisten (CRD IV).